CODZIENNA

Ner 16. ROK 1833 PIĄTEK 18 STYCZNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych. o god. 10 przed południem w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA.
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5
Ner pojedynczy..gr: 10
Za domie: od wier. gr: 15

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr dla lepszego porównania zredukowany na O° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na O° Ω,		Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI
7	27	5. 777	-- 0,4	-- 6,0	Pł. zachodni średni	Pochmurno	
16. 12	„	6. 257	-- 1,9	3,0	Pu zachodni średni	„	
3	„	6. 356	-- 1,2.	4,0	„ „	„	
9	28	6 797	-- 0,8	-- 4,5	Północny słaby	„	

Część Urzędowa.

PREZES

SĄDU APPELLACYJNEGO

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Stósownie do art: 118 K. C. podaje do Publicznej wiadomości, iż Tryb. I. Inst: kraju tutejszego wyrokiem z d. 29 Listopada r. z. 1832 zapadłym, na prośbę Antoniego Prochowskiego, Apolonią z Kochów Prochowską, po upłynieniu roku od wyroku nakazującego jej wyszukanie za nieprzytomną ogłosił.

Kraków 9 Stycznia 1833 roku.

Nikorowicz.

(3r.) *Massalski* Sekr.

W kontynuacyi dalszej, ruchomości i książki po ś. p Karolu hr. Wodzickim dotąd nie sprzedane, oraz kilkadziesiąt sztuk obrazów olejnych stósownie do woli sukcessorów, przez publiczną licytacyą w dniu 21 stycznia r. b. i następnych, w domu ulicy Brackiej narożnym na pierwszym piętrze Nr. 245, sprzedawane będą za gotowe pieniądze.. Co do obrazów takowe w sobotę i niedzielę z rana od godziny 10 do 12 widzieć można, w tym samym miejscu.

Kraków dnia 14 Stycznia 1833 r.

(2r.) *Olearski* Notaryusz.

Część Nieurzędowa.

FRANCYA.

Paryż 4 Stycznia.

Z powodu że się d. 21 Stycznia obrady departamentowe rozpoczną zagajenie posiedzeń kupców, fabrykantów i gospodarzy wiejskich odłożone zostało na dzień 15 Lutego.

Radca stanu Didier mianowany sekretarzem jeneralnym w ministerstwie spraw wewnętrznych i oświecenia publicznego, tudzież dyrektorem spraw osobistych.

Bióra izby deputowanych uchwaliły, ażeby wniosek pana Salverte, tyczący się sprawy Kesnera, na publicznem posiedzeniu był odczytany.

Niektórzy tutejsi mieszkańcy podali prośbę izbom o uwolnienie byłych ministrów Polignac, Pejronnet, Chantelauze i Guernon-Ranville, skazanych na dożywotnie więzienie

w Ham, tudzież o zniesienie zaocznego wyroku przeciw baronom Montbelle i Capelle.

Na onegdajszém posiedzeniu parów znajdywało się tylko 40 członków, którzy bez ważnych narad rozeszli się, nie oznaczywszy czasu przyszłego zgromadzenia.

Onegdajsze posiedzenie deputowanych miał zagaić pan Guizot, ale będąc jeszcze słabym prosił radcę stanu Renouard aby go zastąpił, co tenże uczynił i odczytał obszerny wniosek do prawa względem szkół elementarnych. Następne posiedzenia zajmą się bliższem roztrząsaniem pomienionego projektu.

Podróż pana Stratfort Canning, który już przybył do Bajony, opózniła się o dni kilka z przyczyny kwarantanny w Irun.

Gdy ministrowie Thiers i Argout dla nieporozumień chcieli się podać do dymissyi, król miał odpowiedzieć: »Nie przyimuję żądań waszych; te ciągłe zmiany gabinetu podają tylko broń nieprzyjaciołom rządu. Ułóżcie się tak między sobą, ażeby tego rodzaju gorszące zatargi nie miały więcej miejsca.»

Kilka okrętów z flotty francuzkiej w przystani Dünen powróciło do Szerburga.

Dziennik *Temps* twierdzi, że ministerium zamyśla po skończonych obradach sejmowych wypuścić xiężnę Berry na wolność.

Członkowie oppozycyi w swoich zgromadzeniach naradzają się o środkach usunięcia projektu do prawa względem xiężny Berry.

Xiążę Broglie naradzał się wczoraj z panem Dupin względem zmiany ministerium; pan Cousin ma bydź następcą pana Guizot w ministerstwie oświecenia publicznego.

Z Boulogne odpłynęło 500 ochotników do wojska Don Pedra.

Konsul hollenderski pan Fabrycyusz ogłosił tu składkę na korzyść swoich ziomków w niewoli francuzkiej zostających.

Tutejszy trybunał handlowy odrzucił proces pana Hugo względem zakazanej sztuki jego: »*Le roi s'amuse*» jako nie należący do sądu tego.

Dziennik *Tribune* żąda reformy parlamentu.

W dzień nowego roku, mowy do króla i odpowiedzi jego tchnące życzeniem powszechnego pokoju korzystnie działały na podniesienie kursu papierów publicznych.

Journal du Commerce czyni uwagę, że w powinszowaniach nowego roku, nie było wzmianki ani o wystrzale z pistoletu, ani o wzięciu cytadelli antwerpskiej.

W roku 1832 grano we wszystkich teatrach paryzkich 257 sztuk, między któremi 2 tragedye, 13 komedyi, a 184 wodwilów

(G. P. S.)

ANGLIA.

Londyn 4 Stycznia.

Xiążę Galitzin wyjechał do Paryża, a xiążę Lieven jest tu dziś spodziewany z Passanger, gdzie u hrabiny Cowper bawił.

Okręt kupiecki z Oporto przywiózł d. 25 grudnia wiadomość, że wojsko Don Pedra szczęśliwą zrobiło wycieczkę i opanowało niektóre miejsca w Villanowa, gdzie się dotąd trzyma. Podług tych wiadomości nie zbywało miastu na niczém a kupcy tamtejsi ładowali wino do Angli.

Marynarka angielska liczy 1500 officerów wyższych od rządu płatnych.

W zeszły wtorek najznakomitsi dyplomacy zgromadzili się i naradzali u lorda Palmerston aż do później nocy.

Dziennik *Sun* przeczy doniesieniom innych gazet, jakoby się hr. Villaflor starał przez lorda Palmerston o uznanie rejencyi portugalskiej sądząc; że tą domniemaną osobą będzie prędzej hr. Villa Real, lecz i ten zdaje się bydź dalekim od stosunków między reprezentantami Don Pedra i naszém ministerium.

W Irlandyi ponawiają się ciągle morderstwa popełniane na poborcach dziesięcin dzierżawcach i wyborcach.

Ajenci Don Pedra nową zawierają pożyczkę 300,000 funtów szterlingów wynoszącą, która nie wielkich doznaje trudności a to w skutek ostatnich i pomyślnych wypadków dla sprawy konstytucyonistów portugalskich.

(G. P. S.)

Czytamy w Kuryerze: »Zadanie ogólne po kapitulacyi cytadelli Antwerpskiej jest następujące: Teraz jak się to wszystko skończy? Pytanie to jest bardzo łatwe do zrobienia, ale jakże niewymownie trudne do rozwiązania. Według brzmienia 4go artykułu kapitulacyi po oddaniu cytadelli i zamków do niej należących, wojsko francuzkie bez zaprzeczenia opuści Belgią, bez względu na dalsze punkta sporne pomiędzy Hollandyą a Belgiyczykami.

»Czyli zaś armia francuzka następnie nie zostanie znagloną do wkroczenia na nowo, to jest

całkiem inne pytanie; obecnie według uroczystych i szczegółowych umów wróci do Francyi. Lecz cóż nastąpi po uskutecznieniu tego, i po opuszczeniu wedle paragrafu 2go, artykułu 1go konwencyi przez Belgiyczyków Venloo, Limburga i Luxemburga? Oto rzeczy znaydą się w tém samem jak dawniéy położeniu, przedmioty sporne będą te same, jak dawniéy, i pytanie zawsze to samo.

»Żegluga na Skaldzie naygłównieyszy punkt sporu, najtrudniejsza jest do załatwienia. Belgia równie jak Hollandya zawezwą przyjaciół i sprzymierzeńców swoich do popierania tych układow. Niedorzecznością jest utrzymywać, że Rossya Austrya i Prussy mają chęć popierać wymagania Hollandyi. Przez spełnienie umówionego aktu pomiędzy Anglią a Francyą (wzięcie cytadelli antwerpskiej) już i nowa pomiędzy temi dwoma mocarstwami ustała. Każde z nich teraz działać może jak mu się podoba, według widoków albo swoich własnych zobowiązań, alboliteż swoich szczególnych widoków i interessów.

»Jeszcze raz powtarzamy, pytanie Belgijskie ani na krok nie postąpiło co do swego rozwiązania, teraz rownie jak przed wzięciem cytadelli, w jednakowym kłopocie znajduje się ten, kto chce odpowiedzieć dopytującym: *Jak się to wszystko skończy*? (nietylko Dzienniki Angielskie ale i Francuzkie prawie wszystkie w tym samym przemawiają duchu). *(G. W.)*

Dla hrabiego Greja wystawiony ma bydź posąg bronzowy, jako pomnik ku jego czci za utrzymanie bilu reformy, podobny posągowi Pitta, na placu St. Honoure.

Lord John Russel w hrabstwie Exeter, (dla południowej części Dewonshire), i inny kandydat reformistyczny dla tegoż hrabstwa odnieśli przy wyborach tryumf, i znaczną większością obrani zostali; z rodziny Oconnella jeszcze wynaleziono jednego członka, obrano tegoż niezwłocznie do parlamentu.

Hiszpańskie papiery krajowe podniosły się na odebraną wiadomość, że p. Zea Bermudez więcej się nakłania do widoków królowej, co jedynym środkiem było, do utrzymania się przy swojej posadzie. *(G. C. W.)*

BELGIA.

Bruxella 4 Stycznia.

Jchmość królestwo wyjeżdzają do Lille.

Marszałek Gérard ma bydź ozdobiony wielkim krzyżem orderu S. Leopolda; xiążę Orleans otrzymal już pierwej zaszczytną tę oznakę.

Margrabia Duero syn xięcia Wellingtona przybył do Antwerpii w celu oglądania cytadelli tak często zwiedzanej przez znakomitych obcych gości.

Oprócz marszałków Gérard i Soult, jenerałowie St. Cyr-Nugens Haxo, Neigre, Sebastiani, Achard, Jamin, Favre i Schramm są mianowani kommandorami orderu S. Leopolda.

Dowiadujemy się z Venloo, że przednie straże hollenderskie napadają często granicę belgijską i dopuszczają się gwałtów na osobach i majątkach.

Piszą z Antwerpii: »Król Wilhelm żdaje się używać prawa odwetu na Skaldzie zą zbrojne środki przeciw niemu użyte, ile że od miesiąca ani jeden nie zawinął obcy okręt do naszego portu.» *(G P. S.)*

W izbie reprezentantów odczytano wczoraj propozycję P. Gendebien następującej treści: »Naród belgijski przesyłe podziękowanie wojsku francuzkiem, oraz jego czcigodnym officerom. Lew z pod Waterloo ma bydź zamieniony w bomby i kule. W miejsce tego ma bydź wystawiony pomnik żałobny, na którym powiewać bądą wspólnie kolory Francyi i Belgji.« Dwa wydziały uchwaliły ten projekt w całej obszerności, trzy inne wydziały takowy odrzuciły; jeszcze jeden wydział dozwolił pierwszego, drugiego zaprzeczył.— Postanowiono także aby izba od 1 do 15 stycznia zamknęła swoje posiedzenia. Pomiędzy innemi przyjęty także został jednogłośnie, kredyt żądany przez ministra wojny.

Marszałek Gérard kazał oświadczyć jenerałom Chassé i Favange, aby sobie obrali najprzyjaźniejszy sposób do odbycia podróży; ograniczyli się na przyjęciu dwóch pojazdów i niechcieli się rozłączyć z swém wojskiem, żądając towarzyszenia im aż do przeznaczonego miejsca. Jenerał Favauge wyjechał najprzód.

Przy udzieleniu wiadomości, że hr. Celles we Francyi został naturalizowany, Dziennik *Lynx* rzuca pytanie, który kraj więcej jest do pożałowania: Belgia która go utraciła, czy Francya która go zyskała. *(G. W.)*

HOLLANDYA.

Haga 5 Stycznia.

Najnowszy numer gazety *Handelsblat* odwołując w części swoje doniesienie o bezwarunkowem odrzuceniu propozycyi tutejszemu rządowi udzielonych względem sprawy belgijskiej, prostuje rzecz tę w ten sposób, że Król Wilhelm okazał się poniekąd umiarkowanym, tak iż jest znowu niejaka nadzieja załatwienia wspomnionej sprawy drogą układów. *(G. P. S.)*

Według doniesień z Bergen-op-Zoom, przybyli już do tej warowni nasi krajowcy, ranni w czasie obrony cytadelli antwerpskiej; jedna część tychże pozostała w antwerpskim lazarecie wojskowym, gdzie pod opieką Francuzów doznają pełnego ludzkości pielęgnowania. Z nowych 44 rannych w cytadelli amputowanych, lub też ci, których rany niedozwalały przewiezienia tychże, było jeszcze d. 28 t. m. żyjących 36; a przeniesieni zostali d. 27 t. m. przez żołnierzy francuzkich na tarczanach do jednego lazaretu w Antwerpii, gdzie pod dozorem hollenderskich lekarzy, których marszałek równie jak rannych objął w kapitulację pomiędzy jeńcami, doznają najtroskliwszej staranności. *(K. C. W.)*

Amsterdamska handlowa Gazeta następujące zawiera uwagi: »Rok 1832 blizki jest końca; ostatnie jego chwile naznaczone są wypadkiem, jedynym w swoim rodzjaju, i bezprzykładnym w dziejach który i ze sto łat nawet wzbudzać będzie podziwienie. Lecz czy ten wypadek wyda w téj chwili pożądane rezultata? Czy przez niego zbliżylibyśmy się do celu i pokoju, którego Hollandya i Europa tak bardzo potrzebuje? Prawdę mówiąc, wszystko zależy od sposubu myślenia i zamiaru rządów mających w tém udział. Jaki naprzód ma zamiar Hollandya? Dosyć tu jest ożywić w pamięci ostatnie udzielenie Jeneralnym Stanom uczynione przez ministra spraw zagranicznych. Powody do tego udzielenia wyraźnie były przytoczone. Celem londyńskich układów było zupełne oddzielenie Belgii od Hollandyi, i uznanie /pierwszéj, państwem niezawisłem. Rząd nasz zawsze był gotów układać się na téj zasadzie; projekt przez Hollandyą w dniu 30 czerwca 1832 podany, jako też gotowość przystąpienia do późniejszego Pruskiego projektu zmianą nienaruszającą głównej podstawy, jest tego nowym dowodem. Pomimo tego rzucano podejrzenie na zamiary naszego monarchy; rząd pośpieszył przeto podejrzenie to przez objawienie akt zniweczyć. Jedynym spornym punktem była opłata celna na Skaldzie, i cło przechodowe przez Limburgskie. Lecz i tu pełnomocnik hollenderski okazał się powolnym, i tu jeszcze dla utrzymania pokoju pragnął rząd układać się w sposób zgodny z niezawisłością zgodnego Państwa. Cytadellę antwerpską dobrowolnie opuścić, jak od nas było żądaném, niezgadzało się z honorem narodowym. Cytadellę gwałtem nam odebrano, ale honor narodu został uratowany, i krwią utwierdzony. Teraz żędają także Lillo i Liefkenshoek, rząd się temu opiera. Zdaje się, iż jest równie teraz nieprzyjaciołką pokoju jak dawniej? Nie! Rząd mógłby wprawdzie te zamki opuścić dobrowolnie, ale nigdy nie na żądanie siły francuzkiej na mocy 24 artykułów. Jeżeli żądają od nas tych warowni przed zawarciem układów, niechaj przyjdą je sobie wziąść, jak to zrobili z cytadellą antwerpską.

W rozprawach nad projektem do prawa względem landszturmu w Izbie drugiej Jeneralnych Stanów, Pan Donker Curtius w mowie swej powiedział między innemi: »Przez dziewiętnaście lat najlepszego czasu naszego życia, dzwigaliśmy chętnie jarzmo Francuzów; wiemy już czém jest francuzkie panowanie, ich duma i despotyzm Wszystkie te wspomnienia zbyt mi są przytomne, abym się dziś, kiedy taż Francya na nowo groźną przybiera postać, nie miał z całych sił przyłożyć do użycia wszelkich środków, któreby nas zasłonić mogły od podobnego nieszczęścia. A gdy nadejdzie dzień wyższej kombinacyi, w tedy to kampania z 1831 roku, bezprzykładna obrona cytadelli, zachowanie praw naszych na Skaldzie, lubo teraz na pozór mniej ważne; od wszystkich wielkich Mocarstw będą poważane; czas, w którym o naszym losie bez nas stanowiono, niepowróci już więcej, a o wynagrodzenie ofiar, do których nas zmuszono, będziemy się musieli upomnieć. *(G. C. W.)*

Doniesienie.

W księgarni pana Czecha znajduje się nowo z druku w Warszawie wyszłe dziełko pod tytułem: *Łatwy sposób wygrania na Loteryi Liczbowej*, z wyjaśnieniem kombinacyi w tej grze zachodzących.

W tejże księgarni nabyć można powszechnie lubiony a od dawnego czasu w handlu nie znajdujący się romans historyczny pod tytułem: *Pojata*, wydania *Puławskiego* w 4 tomach.